

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 12, 2015

Nummer 12, 2015

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:768](#) 31-03-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:772](#) 31-03-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:771](#) 31-03-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:779](#) 31-03-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:805](#) 31-03-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:804](#) 31-03-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:773](#) 31-03-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:803](#) 31-03-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:802](#) 31-03-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:801](#) 31-03-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:774](#) 31-03-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:769](#) 31-03-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:770](#) 31-03-2015

Annotatie

[Noot bij uitspraak Hoge Raad 3 maart 2015, ECLI:NL:HR:2015:507.](#)

mr. dr. P.A.M. Mevis

ANNOTATIE

**Noot bij uitspraak Hoge Raad 3 maart 2015,
ECLI:NL:HR:2015:507.**

mr. dr. P.A.M. Mevis

Bovenstaande beslissing raakt de uitleg en toepassing van artikel 423 lid 2 Sv op basis van een deels alternatieve, deels cumulatieve tenlastelegging. In nogal wat arresten van de laatste tijd duiken rechtsvragen op met betrekking tot het verwerken van verschillende feiten in één tenlastelegging. De Hoge Raad bemoeit er zich redelijk actief mee. Hij meent bijvoorbeeld dat het Openbaar Ministerie (OM) soms te ingewikkelde tenlasteleggingen kiest of de rechter soms te weinig alternatieven biedt. In de toon op dit punt in HR 2 december 2014, ECLI:NL:HR:2014:3474 (overzichtsarrest medeplegen) klinkt bepaald enige, aan de Kazernestraat gevoelde ergernis door.

De Hoge Raad heeft nog niet opgemerkt dat het OM tegenwoordig ook (te) gemakkelijk allerlei feiten cumulatief ten laste legt. In dergelijke zaken komt het er dan op aan dat de rechter in zijn beslissingsschema en in de toepassing van het materiële en formele strafrecht daarbij, adequaat omgaat met de meervoudigheid van delict. De rechter dient met name te voorkomen dat het cumulatief ten laste leggen ten nadele van de verdachte uitpakt, in gevallen waarin meervoudigheid van delict minder voor de hand ligt. Zo is in HR 16 april 2013, ECLI:NL:HR:2013:BZ7174, NJ 2015/125 het bewijs van (voorwaardelijk) opzet beslissend om te onderscheiden of de verdachte niet ten onrechte cumulatief voor één handeling dubbel wordt 'gepakt'. In een zaak als HR 3 maart 2015, ECLI:NL:HR:2015:501 ging het mis omdat de rechter ten onrechte tot meerdaadse samenloop van het cumulatief bewezenverklaarde concludeerde, terwijl volgens de Hoge Raad van eendaadse samenloop sprake was.

Ook in bovenstaande beslissing heeft het hof het cumulatieve van de feiten in de tenlastelegging niet voldoende of adequaat onderkend op een wijze die de verdachte voor één feit bijna de behandeling in appèl heeft gekost. Aan de verdachte zijn in eerste aanleg twee feiten cumulatief ten laste gelegd, en binnen feit 1 twee misdrijven alternatief. De politierechter had al moeite met het cumulatieve van feit 1 primair en feit 2 en verklaarde de dagvaarding op beide onderdelen nietig vanwege innerlijke tegenstrijdigheid, althans het was

de politierechter niet duidelijk wat het OM nu precies onder welk feit aan de verdachte verweet. Over ergernis gesproken. Het OM kan dan twee dingen doen: in het vervolg zorgvuldiger ten laste leggen en/of in appèl gaan. In casu koos het OM (ook) voor dat laatste en daarop wordt in hoger beroep de tenlastelegging gewijzigd. Het is bijna weldadig dat het hof, het voortbouwend appèl even latend voor wat het is, ambtshalve beslist dat, onder de omstandigheden van het geval (appèl van het OM tegen zo'n vonnis), de wijziging uiteraard eerst betekend moet worden aan de verdachte. Het OM dacht daar anders over en meende dat de (niet-verschenen) verdachte niet in zijn belangen zou worden geschaad als meteen met de behandeling van de zaak zou worden voortgegaan.

Maar dan gaat het bij het vervolg van de behandeling alsnog mis. Ere wie ere toekomt: ditmaal is het de advocaat generaal (A-G) die het rechtspunt in elk geval oproept, al laat de formulering blijkens het citaat uit het proces-verbaal van de zitting in appèl toe, dat de A-G ter zake geen standpunt heeft ingenomen. Hoewel het arrest van het hof niet gepubliceerd is, valt uit het citaat van het proces-verbaal van de zitting in appèl in r.o. 2.4. van bovenstaand arrest af te leiden in welke valkuil het hof waarschijnlijk getreden is. Op de dagvaarding stonden als gezegd twee feiten, waarvan één met twee alternatieven. Ter zake van één van die totaliteit aan feiten, te weten feit 1 subsidiair, is de verdachte door de politierechter vrijgesproken. Er is dus in elk geval over dat onderdeel in hoofdzaak en inhoudelijk beslist. Binnen de modaliteit van primair-subsidiair heeft het andersluidende oordeel van het hof over de geldigheid van de tenlastelegging onder 1 primair daarmee niet tot consequentie dat artikel 423 lid 2 Sv van toepassing wordt. Dat stelt de Hoge Raad in bovenstaande zaak in r.o. 3.3. nog eens uitdrukkelijk vast. Maar dat geldt al sinds HR 13 november 1922, W. 10976. De Hoge Raad volgt die lijn omdat bij een primair-subsidiaire tenlastelegging geen sprake is van twee 'hoofdzaken', 'doch integendeel als verschillende omschrijvingen van dezelfde hoofdzaak, die als één hoofdzaak moeten worden beschouwd', zoals het in 1922 heette. Zie ter zake reeds Blok-Besier II, p. 380.

De politierechter verklaarde echter ook de dagvaarding ter zake van feit 2 nietig. Maar met die vrijspraak ter zake van feit 1 subsidiair is dan toch volgens betrekkelijk vaste rechtspraak over 'de zaak' (het geheel van feiten op de tenlastelegging) beslist en hoeft het hof, de nietigverklaring van de dagvaarding in appèl vernietigend, de 'zaak' dus ook niet terug te wijzen, ook niet voor het cumulatief ten laste gelegde feit 2? 'Zaak' betekent toch: al hetgeen waarop het rechtsgeding betrekking had (de complete tenlastelegging)? Vermoedelijk volgde het hof deze redenering. Dat is inderdaad vaste rechtspraak, maar dan – en overigens ten onrechte – voor de toepassing van de artikelen betreffende de kosten- en schadevergoeding van artikel 89 Sv en artikel 591a Sv. Maar niet voor de toepassing van artikel 423 lid 2 Sv bij cumulatieve tenlasteleggingen. Dat er in casu tussen feit 1 en feit 2 feitelijk een inhoudelijke

samenhang is (conclusie A-G onder 4.5.), doet daarbij niet ter zake. Dat kan de formele lijn van gescheiden, want cumulatief ten laste gelegd, niet doorbreken. Voor zo'n samenhang is, buiten de modaliteit van primair en subsidiair ten laste leggen, (terecht) geen criterium voorhanden ('hetzelfde feit' speelt hier niet vanwege de cumulatieve en dus gelijktijdige vervolging). Als het strafprocesrecht de lijn van het ruime, aan artikel 591a Sv ontleende zaaksbegrip inderdaad zou doortrekken naar artikel 423 lid 2 Sv, zoals het hof in casu doet, dan zou dat betekenen dat in een geval als het bovenstaande, ter zake van een geheel losstaand cumulatief feit, het recht op berechting in twee feitelijke instanties, ook in zaken waarin het Wetboek van Strafvordering dat recht toelaat, illusoir wordt omdat het hof de zaak niet zou hoeven terugwijzen voor behandeling in hoofdzaak als en omdat de rechter in eerste aanleg aan inhoudelijke behandeling van een ander, geheel losstaand feit, zou zijn toegekomen. De Hoge Raad heeft aan drie raads'heren' genoeg om dat tegen te houden. Het is daarbij enigszins opvallend dat dit punt, als ik het goed zie, vóór bovenstaande uitspraak nimmer uitdrukkelijk door de Hoge Raad is beslist. Zie wel Melai/Groenhuijsen, aant. 31 bij artikel 423 Sv.

Interessant is nog de vraag van de A-G bij de Hoge Raad over de consequenties van de vernietiging van het arrest van het hof door de Hoge Raad. De A-G aarzelt of de zaak niet meteen naar de rechtbank kan worden teruggezet, maar beveelt dat niet aan omdat de verdachte in casu immers de keuze heeft de zaak toch door het hof te laten afdoen. Men zou, de gang van zaken in bovenstaande zaak overziende, de indruk kunnen krijgen dat het direct terugzetten naar het rechtsgeding van de politierechter (waartoe de Hoge Raad in uitzonderlijke gevallen wel eens besluit) bepaald eleganter zou zijn jegens de verdachte. Toch is de lijn die de A-G uiteindelijk kiest en die de Hoge Raad ook volgt, meer voor de hand liggend en binnen de huidige regeling zuiverder: met het vernietigende arrest van de Hoge Raad is immers ook de beslissing van het hof tot vernietiging van de nietigheid van de dagvaarding ter zake van feit 2 van tafel. Die nietigheid staat opnieuw ter discussie nu de dagvaarding in casu immers in appèl gewijzigd is. En als het hof de dagvaarding onder 2 nog steeds nietig vindt, moet het volgens het principe van artikel 423 lid 2 Sv de zaak, afhankelijk van de omstandigheden, in principe toch zelf afdoen. Is terugwijzen onvermijdelijk, dan zal het hof de straf voor feit 1 moeten bepalen. Kortom, de rechter in eerste aanleg is niet als eerste aan de beurt. De regeling van artikel 423 lid 2 Sv impliceert dus dat deze voorziening in geval van cumulatieve tenlastelegging, per ten laste gelegd feit moet worden toegepast. Dat kan meebrengen dat de strafvervolging ter zake van het geheel van de feiten in één tenlastelegging uit elkaar kan vallen. Het hof had in bovenstaande zaak feit 1 zelf moeten afdoen maar had feit 2 moeten terugsturen. In theorie laat zich dan denken dat ter zake van feit 1 beroep in cassatie wordt ingesteld en feit 2 eerst opnieuw door de rechtbank en vervolgens door het hof in appèl wordt berecht. Toepassing van artikel 63 Sr zorgt er dan (nu

nog) voor dat de samenloopregeling blijft gelden. Is dat in de nieuwe voorgestelde regeling van artikel 63 Sr, waarin nog maar één eerdere veroordeling meetelt, eigenlijk ook in alle gevallen voldoende gegarandeerd?

RECHTSPRAAK

Slagende klacht over verjaring.

De middelen strekken ten betoge dat het onder 4 en 5 tenlastegelegde is verjaard.

De in de middelen bedoelde feiten zijn volgens de tenlastelegging begaan in of omstreeks de periode van 1 januari 1999 tot en met 16 augustus 2001. Gelet op de te dezen toepasselijke straf- en verbodsbepalingen, die in de conclusie van de advocaat-generaal onder 6 tot en met 11 zijn weergegeven, in verbinding met artikel 70 lid 1 aanhef en onder 2° Sr en artikel 72 lid 2 Sr beloopt de verjaringstermijn in het onderhavige geval ten hoogste tweemaal zes jaren. Wat betreft deze feiten is derhalve het recht tot strafvordering wegens verjaring vervallen.

De Hoge Raad zal, met vernietiging van de bestreden uitspraak in zoverre, de officier van justitie te dier zake alsnog niet-ontvankelijk verklaren in de vervolging.

Nu de Hoge Raad geen grond aanwezig oordeelt waarop de bestreden uitspraak ambtshalve zou behoren te worden vernietigd, brengt hetgeen hiervoor is overwogen mee dat het zevende middel geen bespreking behoeft en als volgt moet worden beslist.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 4 en 5 tenlastegelegde en de strafoplegging, verklaart de officier van justitie niet-ontvankelijk in de vervolging wat betreft het onder 4 en 5 tenlastegelegde, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak uitsluitend wat betreft de strafoplegging op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 31-03-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:774

Zaaknummer: 11/01602

Wetsartikelen: 72 Sr

RECHTSPRAAK

Slagende klacht over verjaring.

De middelen strekken ten betoge dat het onder 4 en 5 tenlastegelegde is verjaard.

De in de middelen bedoelde feiten zijn volgens de tenlastelegging begaan in of omstreeks de periode van 1 januari 1999 tot en met 16 augustus 2001. Gelet op de te dezen toepasselijke straf- en verbodsbepalingen, die in de conclusie van de advocaat-generaal onder 6 tot en met 11 zijn weergegeven, in verbinding met artikel 70 lid 1 aanhef en onder 2° Sr en artikel 72 lid 2 Sr beloopt de verjaringstermijn in het onderhavige geval ten hoogste tweemaal zes jaren. Wat betreft deze feiten is derhalve het recht tot strafvordering wegens verjaring vervallen.

De Hoge Raad zal, met vernietiging van de bestreden uitspraak in zoverre, de officier van justitie te dier zake alsnog niet-ontvankelijk verklaren in de vervolging.

Nu de Hoge Raad geen grond aanwezig oordeelt waarop de bestreden uitspraak ambtshalve zou behoren te worden vernietigd, brengt hetgeen hiervoor is overwogen mee dat het zevende middel geen bespreking behoeft en als volgt moet worden beslist.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 4 en 5 tenlastegelegde en de strafoplegging, verklaart de officier van justitie niet-ontvankelijk in de vervolging wat betreft het onder 4 en 5 tenlastegelegde, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak uitsluitend wat betreft de strafoplegging op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 31-03-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:779

Zaaknummer: 12/01191

Wetsartikelen: 72 Sr

RECHTSPRAAK

Op de omstandigheid dat de verdachte uit was op een confrontatie stuit het beroep op noodweer(exces) af.

Het middel klaagt over de verwerping door het hof van het beroep op noodweer(exces).

Bij de beoordeling van het middel moet het volgende worden vooropgesteld. Gedragingen van de verdachte voorafgaande aan de wederrechtelijke aanranding door het latere slachtoffer kunnen onder omstandigheden in de weg staan aan het slagen van een beroep op noodweer(exces) door de verdachte. Dat is bijvoorbeeld het geval indien de verdachte de aanval heeft uitgelokt door provocatie van het latere slachtoffer en hij aldus uit was op een confrontatie. De omstandigheid dat de verdachte zich willens en wetens in een situatie heeft begeven waarin een agressieve reactie van het latere slachtoffer te verwachten was, sluit op zichzelf niet uit dat ten aanzien van de bewezenverklarde gedragingen sprake was van noodzakelijke verdediging in de zin van artikel 41 Sr (vgl. HR 28 maart 2006, ECLI:NL:HR:2006:AU8087, NJ 2006/509).

Omtrent de toedracht heeft het hof het volgende vastgesteld. Op het parkeerterrein van een camping deed zich een woordenwisseling voor tussen de verdachte en een ander over lakschade die door die ander aan de auto van de verdachte zou zijn veroorzaakt. De verdachte belette vervolgens die ander om, in afwachting van de door de verdachte gebelde politie, van daar te vertrekken door achter haar auto te gaan staan. Behalve door de verdachte werd door de omstanders en de eigenaar van de camping, de aangever, geen lakschade geconstateerd. Vervolgens heeft de aangever de verdachte gesommeerd zich van die plaats te verwijderen en heeft hij hem, toen de verdachte niet week, met toenemende fysieke kracht getracht hem daarvandaan weg te duwen. Op zeker moment heeft de verdachte zich losgetrokken en is hij naar zijn auto gelopen, waarvandaan hij een busje pepperspray mee terugnam. Toen de verdachte wederom achter de auto van die ander was gaan staan, heeft de aangever de verdachte opnieuw vastgepakt en trachten weg te duwen, waarbij hij hem met een zekere kracht bij zijn nek heeft vastgepakt. Daarop heeft de verdachte de aangever met pepperspray in zijn gezicht gespoten.

In het licht van deze vaststellingen en gelet op hetgeen onder 2.6 is vooropgesteld, getuigt het

oordeel van het hof dat de verdachte, door met een busje pepperspray terug te keren naar de plaats waarvandaan hij was gesommeerd te vertrekken, provocerend gedrag heeft getoond en 'aldus uit was op een confrontatie' en dat op die omstandigheid het beroep op noodweer(exces) in reactie op de wederrechtelijke aanranding door de aangever afstuit, niet van een onjuiste rechtsopvatting. Dat oordeel is ook niet onbegrijpelijk en is, verweven als het is met waarderingen van feitelijke aard, toereikend gemotiveerd. Daarbij wordt mede in aanmerking genomen dat het hof heeft vastgesteld – in cassatie onbestreden – dat de verdachte zich andermaal niets gelegen had laten liggen aan de sommatie van de aangever.

Dit oordeel draagt de verwerping van het beroep op noodweer(exces) zelfstandig zodat buiten bespreking kan blijven hetgeen het hof in dit verband voor het overige heeft overwogen.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 31-03-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:802

Zaaknummer: 13/03165

Wetsartikelen: 41 Sr

RECHTSPRAAK

Ten onrechte verstek verleend tegen niet-verschenen verdachte.

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte verstek heeft verleend tegen de niet-verschenen verdachte.

De vermelding van het adres [b-straat 1], [plaats B] in de onder (ii) van 2.2 vermelde schriftelijke volmacht kan bezwaarlijk anders worden verstaan dan als de opgave door de verdachte van een adres in de zin van artikel 588a lid 1 aanhef en onder c Sv waaraan mededelingen over de strafzaak kunnen worden toegezonden.

Uit de stukken van het geding kan niet blijken dat een afschrift van de appèldagvaarding aan dit adres is toegezonden, zodat ervan moet worden uitgegaan dat dit niet is geschied. Evenmin houden de stukken iets in waaruit kan volgen dat die verzending ingevolge artikel 588a lid 3 Sv achterwege kon blijven. Daarom had het hof ervan blijk moeten geven te hebben onderzocht of er reden was het onderzoek ter terechtzitting te schorsen teneinde de verdachte in de gelegenheid te stellen alsnog bij het onderzoek op de terechtzitting tegenwoordig te zijn. Van een zodanig onderzoek blijkt niet. Dat verzuim leidt tot nietigheid van het onderzoek ter terechtzitting in hoger beroep en de naar aanleiding daarvan gegeven uitspraak (vgl. HR 27 november 2012, ECLI:NL:HR:2012:BX4736, NJ 2012/695.)

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 31-03-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:801

Zaaknummer: 13/02346

Wetsartikelen: 588a Sv

RECHTSPRAAK

Verdachte niet-ontvankelijk in cassatieberoep, nu niet tijdig een schriftuur houdende middelen van cassatie is ingediend.

Nu de verdachte niet binnen de bij de wet gestelde termijn bij de Hoge Raad door een raadsman een schriftuur houdende middelen van cassatie heeft doen indienen, is niet in acht genomen het voorschrift van artikel 437 lid 2 Sv, zodat de verdachte in het beroep niet kan worden ontvangen.

De Hoge Raad verklaart de verdachte niet-ontvankelijk in het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 31-03-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:773

Zaaknummer: 13/02812

Wetsartikelen: 437 Sv

RECHTSPRAAK

Foutieve toewijzing van proceskosten.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van twee jaren, waarvan een jaar voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaren.

Het middel klaagt dat het hof de vordering van de benadeelde partij en de in verband daarmee opgelegde schadevergoedingsmaatregel ten onrechte heeft toegewezen respectievelijk heeft opgelegd tot een bedrag van € 12.593,20.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 14 tot en met 18 is het middel terecht voorgesteld. De Hoge Raad zal de zaak om doelmatigheidsredenen zelf afdoen. De Hoge Raad zal het toegewezen bedrag bepalen op € 12.293,20, met dienovereenkomstige aanpassing van de aan de verdachte opgelegde schadevergoedingsmaatregel. Aantekening verdient dat de door het hof in het dictum opgenomen verwijzing in de in de proceskosten in stand blijft.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak allereerst wat betreft het bedrag waartoe de vordering van de benadeelde partij is toegewezen en waartoe de verdachte de verplichting is opgelegd tot betaling aan de Staat ten behoeve van het slachtoffer, bepaalt het bedrag waartoe de vordering van de benadeelde partij is toegewezen en waartoe de verdachte de verplichting tot betaling aan de Staat ten behoeve van het slachtoffer is opgelegd op € 12.293,20, vernietigt de bestreden uitspraak voorts wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze een jaar, elf maanden en een week, waarvan een jaar voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaren beloofd en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 31-03-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:805

Zaaknummer: 13/05040

RECHTSPRAAK

Verzoek tot horen moeder van medeverdachte onterecht afgewezen.

Het middel klaagt over de afwijzing van een ter terechtzitting in hoger beroep gedaan verzoek tot het horen van een getuige.

In hoger beroep kan de verdediging op de voet van artikel 328 en 331 lid 1 Sv in verbinding met artikel 315 Sv op de terechtzitting aan het hof vragen gebruik te maken van diens bevoegdheid om zelf getuigen op te roepen. Maatstaf bij de beoordeling van zo een verzoek is of het hof het horen van de getuigen noodzakelijk oordeelt (vgl. HR 1 juli 2014, ECLI:NL:HR:2014:1496, *NJ* 2014/441, r.o. 2.61).

Het verzoek van de verdediging strekt ertoe de moeder van medeverdachte [medeverdachte] te (doen) horen als getuige, naar aanleiding van een eerdere verklaring van die medeverdachte dat het in de bewezenverklaring bedoelde geldbedrag van diens moeder afkomstig is. Het hof heeft het verzoek afgewezen op de enkele grond dat 'er gelegenheid was om het verzoek (geruime tijd) voor de zitting te doen' zodat 'aan het belang van een voortvarende afhandeling het meeste gewicht moet worden toegekend'. Aldus heeft het hof zijn beslissing niet toereikend gemotiveerd, mede in aanmerking genomen dat de verdediging ook in eerste aanleg heeft verzocht deze getuige te doen horen, dat de verdachte in eerste aanleg is vrijgesproken en dat uit de stukken van het geding niet blijkt welke concrete andere belangen dan het belang van een voortvarende afhandeling het hof in zijn beoordeling heeft betrokken.

Voor zover het middel hierover klaagt is het gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 31-03-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:772

Zaaknummer: 13/02808

Wetsartikelen: 315 Sv

RECHTSPRAAK

Kennelijke misslag tenlastelegging door Hoge Raad gerepareerd.

Het middel bevat onder meer de klacht dat het hof door bewezen te verklaren dat de in zaak A onder 3 en 4 tenlastegelegde feiten 'in Amstelveen' zijn gepleegd, de grondslag van de tenlastelegging heeft verlaten.

Uit het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep van 12 augustus 2013 blijkt niet dat de advocaat-generaal bij het hof een wijziging van de tenlastelegging heeft gevorderd ten aanzien van het in de zaak met parketnummer 13-400804-09 (zaak A) onder 3 en 4 tenlastegelegde, zodat het in cassatie ervoor moet worden gehouden dat zulks niet is geschied. Gelet hierop en op de stukken weergegeven onder 2.3 neemt de Hoge Raad aan dat als gevolg van een onmiskenbare misslag de alternatieven 'en/of Amstelveen, in elk geval in Nederland' niet zijn opgenomen in de weergave van de tenlastelegging van het hof in het bestreden arrest. De Hoge Raad leest de in het bestreden arrest weergegeven tenlastelegging dienovereenkomstig verbeterd. Hierdoor is aan de klacht de feitelijke grondslag komen te ontvallen, zodat deze niet tot cassatie kan leiden.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 31-03-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:803

Zaaknummer: 13/04742

Wetsartikelen: 350 Sv

RECHTSPRAAK

Verzoek tot aanhouding onterecht afgewezen.

Het middel klaagt over de afwijzing door het hof van het verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak.

In aanmerking genomen hetgeen door de raadsman aan het verzoek tot aanhouding ten grondslag is gelegd, kunnen de door het hof genoemde gronden de afwijzing van het verzoek niet dragen. Dat het hof de stukken waarop het verzoek betrekking heeft – welke stukken op enig moment aan het dossier zijn toegevoegd – niet van belang acht en heeft aangekondigd op die stukken geen acht te slaan, sluit immers niet uit dat de verdediging belang kan hebben bij voldoende gelegenheid die stukken te bestuderen en in haar voorbereiding van de verdediging te betrekken.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 31-03-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:771

Zaaknummer: 13/05473

Wetsartikelen: 278 Sv

RECHTSPRAAK

Verzuim te beslissen op (voorwaardelijk) verzoek om deskundigenonderzoek.

Het middel klaagt dat het hof heeft verzuimd een beslissing te geven op een voorwaardelijk verzoek van de verdediging tot het doen instellen van een onderzoek door een deskundige.

Uit het vorenstaande volgt dat een verzoek is gedaan als bedoeld in artikel 328 Sv in verbinding met artikel 331 en 415 Sv en dat de aan het verzoek verbonden voorwaarde is vervuld, zodat een uitdrukkelijke beslissing op dit verzoek was vereist. Noch het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep noch het bestreden arrest houdt een beslissing van het hof in op het door de raadsman gedane verzoek. Dat verzuim heeft ingevolge het hier toepasselijke artikel 330 Sv nietigheid tot gevolg.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 31-03-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:804

Zaaknummer: 13/05944

Wetsartikelen: 328 Sv en 331 Sv

RECHTSPRAAK

Overname van een in België opgelegde straf.

Advocaat-generaal P.C. Vegter heeft geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, tot vermindering van die straf met 167 dagen en voor het overige tot verwerping van het beroep.

Het middel klaagt dat de rechtbank een straf heeft opgelegd die niet voldoet aan het daaromtrent in de hier toepasselijke Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnissen (WOTS) en het toepasselijk verdrag voorgeschrevene, althans die strafoplegging niet naar behoren heeft gemotiveerd.

Bij de beoordeling van het middel dient het volgende te worden vooropgesteld. Het onderzoek dat de rechter moet instellen als de veroordeelde het verweer voert dat door de omzetting van de straf de strafrechtelijke positie van hem dreigt te worden verscherpt als bedoeld in artikel 44 lid 2 Europees Verdrag inzake de internationale geldigheid van strafvonnissen (EVIG) zal niet steeds kunnen resulteren in een met precisie te geven antwoord. De werkelijke duur van de detentie in het buitenland is – alhoewel gebruikelijk ingebed in een systeem van vervroegde of voorwaardelijke invrijheidstelling dat veelal in beginsel kenbaar is – dikwijls afhankelijk van omstandigheden en beslissingen die ten tijde van de executieovername nog onbekend zijn. Dat kan ertoe leiden dat de rechter zijn oordeel noodgedwongen moet baseren op de waarschijnlijkheid van de onderscheiden strafrechtelijke positie van de veroordeelde in de staat van veroordeling dan wel de staat van tenuitvoerlegging (vgl. HR 9 november 1999, ECLI:NL:HR:1999:ZD1570, *NJ* 2000/334). Meer concreet betekent dit dat de rechter, indien een dergelijk verweer is gevoerd, ervan blijk moet geven te hebben onderzocht – zo nodig onder het doen inwinnen van nadere inlichtingen bij de verzoekende staat – of een eventuele vervroegde of voorwaardelijke invrijheidstelling waartoe in de verzoekende staat bij voortgezette tenuitvoerlegging zeker of met grote mate van waarschijnlijkheid zou zijn overgegaan, van dien aard zou zijn geweest dat de veroordeelde door de in Nederland opgelegde straf in een nadeliger positie zou zijn komen te verkeren wat de daadwerkelijke duur van zijn detentie betreft (vgl. HR 16 december 1997, ECLI:NL:HR:1997:ZD0883, *NJ* 1998/369).

De rechtbank heeft naar aanleiding van een dienaangaand gevoerd verweer de waarschijnlijkheid van de strafrechtelijke positie van de veroordeelde in de staat van veroordeling onderzocht. Gelet hierop en in aanmerking genomen de onder 2.4 weergegeven informatie afkomstig van de Belgische autoriteiten inhoudende dat de procedure van de voorwaardelijke invrijheidstelling 'tamelijk langdurig (6 maanden, in de praktijk vaak meer)' is, is het oordeel van de rechtbank dat de veroordeelde ten gevolge van de door haar opgelegde gevangenisstraf niet in een nadeliger positie komt te verkeren wat betreft de daadwerkelijke duur van zijn detentie, niet onbegrijpelijk.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 31-03-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:770

Zaaknummer: 13/02430

Wetsartikelen: 44 EVIG en 31 WOTS

RECHTSPRAAK

Slagende bewijsklacht medeplegen schending staatsgeheim.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring ten aanzien van het medeplegen onvoldoende met redenen is omkleed.

Aangezien de bewezenverklaring, voor zover inhoudende dat de verdachte telkens ‘tezamen en in vereniging met anderen’ heeft gehandeld niet zonder meer kan worden afgeleid uit de inhoud van de door het hof gebezigde bewijsmiddelen, is de bestreden uitspraak niet naar de eis der wet met redenen omkleed.

Daarbij wordt in aanmerking genomen dat het hof in het midden heeft gelaten of en in hoeverre de verdachte opzettelijk betrokken is geweest bij het verstrekken door [medeverdachte] aan Van der Graaf van de bewuste informatie. Daarbij neemt de Hoge Raad voorts in aanmerking dat het hof weliswaar de verklaring van de verdachte ter terechtzitting in hoger beroep niet geloofwaardig heeft geacht, maar dat het hof die ongeloofwaardigheid klaarblijkelijk alleen betrokken heeft op de verklaring van de verdachte dat [medeverdachte] niet bij het gesprek van de verdachte en Van der Graaf aanwezig is geweest en dat [medeverdachte] niet op de hoogte was van het doel van die ontmoeting, maar niet op de verklaring voor zover deze inhoudt dat Van der Graaf en hij die avond hebben gesproken over een affaire die zich in de oorlog had afgespeeld en betrekking had op de grootvader van [medeverdachte] en waarnaar hij onderzoek deed.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, voor zover aan zijn oordeel onderworpen en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 31-03-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:769

Zaaknummer: 13/01324

Wetsartikelen: 98 Sr

RECHTSPRAAK

Het in artikel 10 EVRM verankerde recht op vrijheid van meningsuiting staat niet aan strafvervolgning of bestraffing ter zake van schending van staatsgeheimen in de weg.

Het middel bevat een aantal klachten over de verwerping door het hof van ter terechtzitting in hoger beroep gevoerde verweren.

De verdachte is onder meer ter zake van ‘medeplegen van een inlichting als bedoeld in artikel 98 van het Wetboek van Strafrecht opzettelijk openbaar maken, terwijl hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat het een zodanige inlichting betreft’ en ‘enig geheim, waarvan hij weet of redelijkerwijs moet weten dat hij uit hoofde van ambt verplicht is het te bewaren, opzettelijk schenden’ veroordeeld tot zestien maanden gevangenisstraf.

Voor zover de klacht inhoudt dat het hof heeft miskend dat het in artikel 10 EVRM verankerde recht op vrijheid van meningsuiting van de verdachte in de weg staat aan haar strafvervolgning of bestraffing wegens het tenlastegelegde en bewezenverklaarde verstrekken van geheime gegevens aan een journalist, faalt deze.

Het hof heeft geoordeeld dat de voor de verdachte uit hoofde van haar functie als medewerker van de AIVD geldende geheimhoudingsplicht – behoudens buitengewone omstandigheden – moet worden aangemerkt als een aan de daaraan ingevolge artikel 10 lid 2 EVRM te stellen eisen beantwoordende en aldus toelaatbaar te achten beperking van het haar toekomende recht op vrije meningsuiting. Dit oordeel geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk. De omstandigheid dat in het onderhavige geval de CTIVD het opnemen van gesprekken van de journalisten gedurende zekere tijd als een schending van beginselen van proportionaliteit heeft gekenschetst, brengt niet mee dat het hof dit als een het handelen van de verdachte rechtvaardigende, buitengewone omstandigheid diende aan te merken, ook niet als daarbij wordt betrokken dat de bescherming van journalistieke bronnen met het oog op het voorkomen van een zogenoemd ‘chilling effect’ een essentieel element is van het recht op vrije nieuwsgaring door de pers. Het oordeel van het hof dat zich dergelijke buitengewone omstandigheden niet voordoen, geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van zestien maanden.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze vijftien maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 31-03-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:768

Zaaknummer: 13/01003

Wetsartikelen: 98 Sr